

Tolkning av "Herman"

"Herman" er skrevet av Lars Saabye Christensen, og ble første gang gitt ut i 1988. Samme år mottok boken kritikerprisen. Lars Saabye Christensen har gjennom tidene blitt godt etablert i nordmenns bokhyller, på grunn av sin spennende, morsomme og oppfinnsomme stil.

I boken møter vi en 11 år gamle Herman og hans familie; en mor som arbeider i en kolonialbutikk, og en far som er kranfører. Vi opplever tankene, følelsene og reaksjonene i tiden fra Herman begynner å miste håret til han lærer å akseptere seg selv. Handlingen foregår i Osso i 1960 og 1961. Da var de fleste opptatt av å være normale, og var man ikke lik som alle andre kunne man bli uglesett.

Boken formidler hovedsaklig at ingen er perfekte, og at vi må akseptere oss selv og behandle andre som de er. Som Herman så fint sier det i slutten av boken; "Man er den man er!"

Boken har en klar komposisjon, den er lett å følge med i fordi handlingen foregår kronologisk, bare med et par tilbakeblikk, i ca. 3/4 år. Boken er skrevet i en allvitende synsvinkel, det vil si at forfatteren gjennomskuer personenes tanker og følelser, og kan kommentere og analysere, noe som gjør at det blir mindre å "lese mellom linjene". I tillegg får vi dypere innsikt i tanker, følelser og reaksjoner, noe som gjør personene mer realistiske. Samtidig er romanen delt opp i 24 kapitler med 3 klare deler; "HØST", "VINTER", og "VÅR", som kan sees som innledning, hoveddel, og avslutning. I begynnelsen, tidlig på høsten, ser vi antydninger til Hermans sykdom; Det første bladet på treet i Frognerparken faller mot bakken og dette kan være et tegn på en uhyggelig prosess som er i gang. Antydningene blir sterkere og sterkere til Herman merker sykdommen selv. Om vinteren følger vi alt som skjer mens håret faller av gradvis, blant annet hvordan Herman og alle menneskene rundt ham reagerer. Herman legger særlig merke til forskjellsbehandlingen han får, og dette får ham til å føle seg unormal og han skammer seg. Når våren kommer så lysner det - Herman aksepterer seg selv og løper ut i gaten på 17. mai uten parykk.

Samme dagen ser vi "Panten" returnere fra en avvenningskur han måtte på kjøres på en dag han fikk for mye alkohol. Panten og Herman opplever dårlige og gode ting samtidig, og deres livssituasjon svinger parallellt. Man kan kalle Panten en parallell person, eller en skygge av hovedpersonen. Han understreker dramatikken som Herman opplever.

Språket i boken er lettfattelig og særdeles morsomt, for eksempel moren som kan le slik at "Nesoddbåten går på grunn og klokka i Rådhusårnet stanser". Humoren i boken driver leseren til å lese gjennom begynnelsen av boken, hvor handlingen

ikke er så spennende. Humoren skaper interesse og leselyst.

Det forekommer f.eks. ofte at Herman omtaler seg selv om "man" fordi han vil skape avstand fra seg selv. Han tør ikke være seg selv - en unormal raring. Dette understreker at man ikke har det bra hvis man ikke aksepterer at man er den man er.

Misforståelser mellom foreldrene til Herman og Herman, og det at alle behandler ham annerledes uten hår, gjør ikke situasjonen lettere for Herman. Eksempelvis når Herman oppdager at han har mistet hår og moren svarer med; "Det synes nesten ikke. Hvis du grer det sånn." istedenfor å si at det er greit, og at det ikke gjør noe. Foreldrene og personene rundt Herman skaper et problem som egentlig ikke eksisterer. Dette underbygger teamet. Man skal behandle folk som de er, og i dette tilfellet, ikke etter hva de har på hodet.

Herman opplever i tillegg at det eneste foreldrene tenker på er hårtapet hans. Han føler seg ikke som Herman, men en gutt uten hår som er en belastning. Som en reaksjon på dette søker han hjelp fra Zorro i en drøm. Antakeligvis fordi Zorro har egenskaper Herman ønsker han hadde; Zorro er tøff, modig og ingen vet hvem han egentlig er, noe Herman skulle ønske iblant. Her brukes Hermans drøm for å understreke temaet.

Hermans foreldre prøver å vektlegge at det ikke gjør noe å være skallet, dessverre gjør de det på feil måte. Bestefaren derimot er et symbol på erfaring og fornuft, og er nok den som påvirker Herman mest. Bestefaren virker som en formidler av budskapet i boken. Utifra egne historier som han forteller får han Herman til å fundere og til slutt skjønne at hår spiller liten rolle i den store sammenhengen.

"Herman" vil nok alltid være en akutell bok fordi budskapet er utrolig viktig, og historien appellerer til de fleste.